

PROGRAM PROFILAKTYKI ZESPOŁU SZKÓŁ PUBLICZNYCH W ŻYRAKOWIE 2015/ 2018

1. Wstęp

Program profilaktyki jest nieodłącznym elementem statutu Szkoły i wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne. Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność Szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

2. Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz.*

124),

- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.).*

3. Założenia programu:

- 1) główne założenia programu koncentrują się wokół przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i niepożądanym przez skutecznie prowadzoną profilaktykę zachowań,
- 2) zadaniem Szkoły jest wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów oraz promowanie działań, które służą powszechnie akceptowanym normom społecznym,
- 3) profilaktyka zachowań, stała diagnoza zachowań uczniów będzie prowadzona na bieżąco w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy oraz w ramach odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych (również w miarę możliwości w formie przedstawień i scenek z zakresu profilaktyki zachowań),
- 4) profilaktyka w Szkole w kolejnych trzech latach będzie opierała się na następujących działaniach:
 - a) wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym także z uczniem zdolnym,
 - b) wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych – koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze i wychowawcze, w oparciu o rzeczywiste potrzeby uczniów,
 - c) wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
 - d) stwarzanie uczniom warunków do rozwijania własnych zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu uczniów zajęciami pozalekcyjnymi,
 - e) wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych;

4. Cele programu:

- 1) dbałość o zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki,
- 2) systematyczne diagnozowanie zachowań uczniów, w szczególności zachowań ryzykownych,
- 3) wzmacnianie pozytywnych zachowań uczniów, dostarczanie przykładów właściwych postaw,
- 4) zwracanie uwagi na kulturalne zachowania,
- 5) zapobieganie i prowadzenie profilaktyki uzależnień takich jak alkoholizm, narkomania, lekomania, nikotynizm,
- 6) zapobieganie nadmiernemu spędzaniu czasu przy komputerze, przestrzeganie przed cyberprzemocą,
- 7) promowanie zdrowego trybu życia,

- 8) promowanie zdrowej żywności,
- 9) utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój, zmiana obiegowych przekonań na temat stosowania środków psychoaktywnych.

5. Cele szczegółowe:

- 1) wypracowanie szkolnego kodeksu dobrego wychowania,
- 2) poznawanie zasad savoir-vivre'u w praktyce,
- 3) systematyczne uświadamianie uczniom szkodliwości używania wulgaryzmów,
- 4) promowanie szacunku do języka ojczystego,
- 5) przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych poświęconych szkodliwości zachowań ryzykownych, w tym wszelkim przejawom przemocy i agresji,
- 6) realizacja zajęć poświęconych szkodliwości alkoholu, narkotyków, tytoniu, nadużywania leków,
- 7) zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje uczniowskie, przeprowadzenie diagnozy potrzeb,
- 8) przeprowadzenie zajęć dotyczących cyberprzemocy, szkodliwości nadmiernego spędzania czasu przy komputerze,
- 9) kształtowanie postaw tolerancji wobec inności, zasad demokracji, sprawiedliwości społecznej i zasad moralnych,
- 10) doskonalenie umiejętności efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- 11) budowanie własnego wizerunku i wiary we własne możliwości,
- 12) zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia,
- 13) rozwijanie umiejętności interpersonalnych, asertywności, empatii, rozładowania negatywnych emocji,
- 14) kształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- 15) wspieranie rodziców w procesie wychowania uczniów, przeprowadzenie pogadanek, szkoleń, warsztatów, w szczególności dotyczących trudnych zachowań dzieci i młodzieży.

6. Osoby odpowiedzialne za realizację:

- Dyrektor/wicedyrektor Szkoły,
- wychowawcy klas,
- wychowawcy oddziałów przedszkolnych,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- pedagog szkolny,
- rodzice

7. Ewaluacja programu:

- ankiety ewaluacyjne skierowane do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy, w tym wywiad z rodzicami,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów Szkoły.

8. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole,
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w Szkole.

Działania profilaktyczne realizowane w oddziałach przedszkolnych:

TREŚCI PROFILAKTYCZNE	DZIAŁANIA I FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Dbłość o bezpieczeństwo dzieci w przedszkolu.	1.Pogadanka dotycząca właściwego zachowania w przedszkolu.	wychowawcy	cały rok
	2.Uwrażliwienie na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w budynku, na placu zabaw oraz podczas spacerów i wycieczek.	wychowawcy	cały rok
	3,Uświadomienie konieczności przestrzegania	wychowawcy, pedagog (policjant)	wrzesień

	<p>przepisów ruchu drogowego oraz potrzeby noszenia elementów odblaskowych.</p> <p>4.Omówienie zasad unikania zagrożeń i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p>	wychowawcy, pedagog, (policjant)	wrzesień, cały rok wg potrzeb
2.Dbałość o zdrowy tryb życia.	<p>1.Kształtowanie właściwej postawy ciała.</p> <p>2.Wskazywanie związku pomiędzy odpowiednim ubieraniem się, a porą roku i jego wpływem na stan zdrowia.</p> <p>3.Systematyczne mobilizowanie dzieci do stosowania zabiegów higienicznych.</p> <p>4.Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>5.Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za otaczające środowisko, realizacja programu” Czyste powietrze wokół nas”. „Dzieciństwo bez próchnicy”.</p> <p>6.Kształtowanie postaw proekologicznych- udział w akcji „Sprzątanie</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele uczący</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy, koordynator programu</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok, wg planu</p> <p>wrzesień</p>

	świata”.		
3. Bądź kulturalny i koleżeński.	1. Wspólne opracowanie kodeksu dobrego zachowania.	wszyscy uczący	cały rok
	2. Przestrzeganie określonych norm i reguł życia w grupie.	wszyscy uczący	cały rok
	3. Używanie form grzecznościowych.	wszyscy uczący	cały rok
	4. Utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych.	wszyscy uczący	cały rok
	5. Właściwe zachowania dzieci w stosunku do innych.	wszyscy uczący	cały rok
	6. Okazywanie pomocy dzieciom słabszym, młodszym i mniej sprawnym.	wszyscy uczący	cały rok

Działania profilaktyczne realizowane w edukacji wczesnoszkolnej:

TREŚCI PROFILAKTYCZNE	DZIAŁANIA I FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Dbłość o bezpieczeństwo ucznia w szkole.	1. Dyżury nauczycieli podczas przerw lekcyjnych.	nauczyciele	cały rok
	2. Pogadanka dotycząca właściwego zachowania w klasie i na korytarzu.	wychowawcy	cały rok

	<p>3. Znajomość i przestrzeganie praw i obowiązków ucznia.</p> <p>4. Apele poświęcone bezpiecznemu spędzaniu czasu wolnego (przerwy świąteczne, ferie, wakacje).</p> <p>5. Pogadanki na temat właściwego zachowania na jezdni.</p> <p>6. Program edukacyjny „ Moje dziecko idzie do szkoły”.</p> <p>7. Omówienie regulaminu klasowych wycieczek.</p>	<p>wychowawcy</p> <p>dyrektor, wyznaczony nauczyciel</p> <p>policjant, pedagog, wychowawcy</p> <p>wychowawca kl. I</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>zgodnie z kalendarzem szkoły</p> <p>wrzesień</p> <p>listopad</p> <p>cały rok</p>
2. Dbłość o zdrowy tryb życia.	<p>1. Alkohol i nikotyna szkodzą zdrowiu – program profilaktyczny : „Nie pal przy mnie, proszę”.</p> <p>2. Unikanie nieznanymi i potencjalnie niebezpiecznymi przedmiotów. Realizacja programu „ Zawsze razem”.</p> <p>3. Fluoryzacja zębów.</p> <p>4. Zajęcia promujące zdrowy styl życia.</p> <p>5. Program „Owoce w szkole” i</p>	<p>wychowawca kl. III</p> <p>wychowawca kl. II</p> <p>pielęgniarka</p> <p>wychowawcy</p> <p>dyrektor</p>	<p>według planu</p> <p>według planu</p> <p>według harmonogramu</p> <p>według planu</p> <p>cały rok</p>

	„Szlankla mleka”.		
	6. Dbamy o higienę osobistą – pogadanka.	wychowawcy	cały rok

Działania profilaktyczne realizowane w klasach IV – VI:

TREŚCI PROFILAKTYCZNE	DZIAŁANIA I FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1. Bezpieczeństwo	1. Bezpieczeństwo ucznia w drodze do i ze szkoły.	wychowawcy	wrzesień
	2. Apele poświęcone bezpiecznemu spędzaniu czasu wolnego (przerwy świąteczne, ferie, wakacje).	dyrekcja, wyznaczony nauczyciel	według kalendarza
	3. Spotkanie z policjantem – prelekcja.	pedagog	wrzesień
	4. Cykl zajęć poświęconych poruszaniu się po drodze.	nauczyciel techniki	według planu
	5. Szkolenie i egzamin na kartę rowerową.	nauczyciel techniki	maj/ czerwiec
	6. Bezpieczna wycieczka – regulamin wycieczek.	wychowawcy	cały rok
2. Dbalność o zdrowy styl życia.	1. Racjonalne odżywianie się – program „Trzymaj formę”.	nauczyciele wych. fizycznego, koordynator programu	według planu
	2. Dbamy o codzienną higienę.	wychowawcy, nauczyciel wdz	cały rok

<p>3.Profilaktyka uzależnień.</p>	<p>1.Realizacja tematyki uzależnień (narkotyki, alkohol, papierosy).</p> <p>2.Ukazanie różnych form spędzania wolnego czasu, zachęcanie do udziału w imprezach sportowych.</p> <p>3.Zapoznanie ze szkodliwością substancji psychoaktywnych (dopalacze).</p> <p>4.Zagrożenia płynące z internetu: cyberprzemoc, stalking.</p> <p>4. Otoczenie opieką rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>5.Praca w Zespole Interdyscyplinarnym przy Urzędzie Gminy.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele wych fizycznego</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>pedagog</p> <p>Dyrektor, pedagog, GOPS</p> <p>Pedagog</p>	<p>według planu</p> <p>cały rok</p> <p>według planu</p> <p>według planu</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>
<p>4.Agresja i przemoc.</p>	<p>1.Realizacja lekcji wychowawczych dotyczących agresji.</p>	<p>Wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>
<p>5.Wulgaryzmy językowe.</p>	<p>1. Stała kontrola zachowań językowych.</p> <p>2.Udział w spotkaniach autorskich w ramach kultury języka.</p> <p>3.Jak Cię widzą, tak Cię piszą-uwrażliwienie na zasady właściwego współżycia z ludźmi.</p> <p>4. Motywowanie do</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>bibliotekarz, wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p> <p>w miarę możliwości</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>

	pracy nad sobą.		
6.Kłamstwo, oszustwo.	1.Realizacja tematyki uczciwości na godzinach wychowawczych. 2.Uczulenie rodziców na problem kłamstwa i oszustwa.	wychowawcy pedagog. wychowawcy	według planu według potrzeb

Działania profilaktyczne realizowane w klasach I – III gimnazjum:

TREŚCI PROFILAKTYCZNE	DZIAŁANIA I FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN
1.Bezpieczeństwo	1.Bezpieczeństwo ucznia w drodze do i ze szkoły-prelekcja 2. Apele poświęcone bezpiecznemu spędzaniu czasu wolnego (przerwy świąteczne, ferie, wakacje). 3. Cykl zajęć poświęconych poruszaniu się po drodze. 4.Bezpieczna wycieczka-regulamin	wychowawcy, pedagog, policjant dyrekcja, wyznaczony nauczyciel nauczyciel techniki, nauczyciel edukacji ds. bezpieczeństwa,	wrzesień według kalendarza według planu zajęć cały rok
2. Dbalność o zdrowy	1. Racjonalne	wychowawcy,	według planu

tryb życia.	<p>odżywianie się</p> <p>2.Realizacja programu profilaktycznego z Sanepidu ”Trzymaj formę”</p> <p>3..Dbamy o codzienną higienę osobista-pogadanki</p> <p>4.Formy aktywnego spędzania czasu wolnego</p>	<p>pielęgniarka szkolna,</p> <p>nauczyciele wych. fizycznego, koordynatorzy programu</p> <p>nauczyciele wych. fizycznego, pielęgniarka szkolna, nauczyciel wdz</p> <p>wychowawcy, nauczyciel wdz, n-l wych. fizycznego</p>	<p>pracy wychowawcy</p> <p>wg planu koordynatora programu</p> <p>wg planu pracy</p> <p>cały rok</p>
3.Profilaktyka uzależnień.	<p>1.Realizacja tematyki uzależnień: narkotyki, alkohol, nikotyna(prelekcje pogadanki).</p> <p>2 Realizacja progr. Profilaktycznego z Sanepidu ”Trzymaj formę”,i „Znajdź właściwe rozwiązanie”</p> <p>3.Zapoznanie ze szkodliwością substancji psychoaktywnych (dopalacze)</p> <p>4.Zagrożenia płynące z Internetu (cybrprzemoc, stalking)</p>	<p>wychowawcy, pedagog</p> <p>wychowawcy, nauczyciele wych, fizycznego</p> <p>wychowawcy, pedagog</p> <p>pedagog, wychowawcy</p>	<p>według planu pracy pedagoga</p> <p>według planu pracy wychowawcy i koordynatora programu</p> <p>według planu pracy wychowawcy i pedagoga</p> <p>według planu pracy wychowawcy i pedagoga</p>

4. Agresja i przemoc.	1. Realizacja zagadnień dotyczących agresji (pogadanki, projekcje filmów DVD)	wychowawcy, pedagog	według planu pracy wychowawcy i pedagoga
5. Wulgaryzmy językowe.	1. Stała kontrola zachowań językowych. 2. Udział w spotkaniach autorskich w ramach kultury języka.	wszyscy nauczyciele, pedagog bibliotekarz, wychowawcy	cały rok w miarę możliwości
6. Wykroczenia	1. Uświadomienie następstw i konsekwencji prawnych wykroczeń dzieci i młodzieży.	wychowawcy, pedagog, policjant	według planu pracy pedagoga, wychowawcy i według potrzeb
6. Kłamstwo i oszustwo.	1. Realizacja tematyki uczciwości na godzinach wychowawczych. 2. Uczulenie rodziców na problem kłamstwa	wychowawcy pedagog, wychowawcy	według planu według potrzeb

	<p>i oszustwa.</p> <p>3. Kompleksowa praca ze słabszymi w nauce, wspieranie pomocy koleżeńskiej poprzez jej premiowanie w celu zapobiegania odpisywaniu</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog</p>	<p>wg planu pracy i według potrzeb</p>
--	---	---	--

Zespół redakcyjny: mgr Agata Matłok
mgr Małgorzata Drozdowska
mgr Renata Flankowska

Program profilaktyki został przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 21 września 2015r. i zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 28 września 2015r. nr 7/2015/2016, przedstawiony Radzie Rodziców w dniu 28 września 2015r. oraz pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski w dniu 25 września 2015r.

Przewodniczący Rady Pedagogicznej:

Przewodniczący Rady Rodziców:

Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego:.....